

Số: 16/2023/QĐST-VDS

Tân Uyên, ngày 27 tháng 9 năm 2023

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ TÂN UYÊN, TỈNH BÌNH DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Hiền.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Mỹ Nhân - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương tham gia phiên họp: Bà Bò Thị Hồng - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 9 năm 2023, tại Toà án nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết vụ án dân sự thụ lý số 11/2023/TLST-DS ngày 15 tháng 8 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số 11/2023/QĐST-VDS ngày 12 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1955; nơi cư trú: tổ D, khu phố L, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương; có mặt.

Người đại diện hợp pháp của bà Nguyễn Thị L: ông Võ Văn K, sinh năm 1976; nơi cư trú: số H, đường P, tổ F, khu phố F, phường P, thành phố T, tỉnh Bình Dương, là người đại diện theo ủy quyền (Hợp đồng ủy quyền ngày 04/7/2023); có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Đỗ Thị H, sinh năm 1978; nơi cư trú: tổ D, khu phố B, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương; có đơn xin vắng mặt.

2. Bà Đỗ Thị Thu H1, sinh năm 1980; nơi cư trú: tổ B, ấp L, xã L, huyện B, tỉnh Bình Dương; có đơn xin vắng mặt.

3. Ông Đỗ Hoàng H2, sinh năm 1983; nơi cư trú: tổ D, khu phố L, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương; có đơn xin vắng mặt.

4. Bà Đỗ Thị Ngọc D, sinh năm 1986; nơi cư trú: tổ D, khu phố L, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương; có đơn xin vắng mặt.

5. Bà **Đỗ Thị Ngọc L1**, sinh năm 1988; nơi cư trú: **tổ D, khu phố L, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương**; có đơn xin vắng mặt.

6. Bà **Đỗ Thị Tuyết N**, sinh năm 1992; nơi cư trú: **tổ D, khu phố L, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương**; có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

*Theo đơn yêu cầu và trong quá trình tố tụng, người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu là ông **Võ Văn K** trình bày:*

Bà **Nguyễn Thị L** và ông **Đỗ Văn G** (sinh ngày 01/01/1954) chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1977, không đăng ký kết hôn và có 06 người con chung là: **Đỗ Thị H**, sinh năm 1978; **Đỗ Thị Thu H1**, sinh năm 1980; **Đỗ Hoàng H2**, sinh năm 1983; **Đỗ Thị Ngọc D**, sinh năm 1986; **Đỗ Thị Ngọc L1**, sinh năm 1988; **Đỗ Thị Tuyết N**, sinh năm 1992. Bà **L** và ông **G** không có con nuôi và con riêng.

Từ đầu năm 2020, ông **G** bị nôn ói, hôn mê và được cấp cứu tại **Bệnh viện Đa khoa tỉnh B**, sau đó chuyển lên **Bệnh viện C - Thành phố Hồ Chí Minh** và được chuẩn đoán bị tai biến mạch máu não, khoảng 02 ngày sau chuyển về **Bệnh viện Đa khoa tỉnh B** điều trị 07 ngày thì xuất viện. Từ lúc đó cho đến nay, ông **G** bị liệt ½ người bên phải, nằm một chỗ, mất ngôn ngữ, không nhận ra người thân, mọi sinh hoạt hàng ngày đều do người thân làm thay. Tại Phiếu khám sức khỏe tâm thần số 570/PKSKTT-VPYTW ngày 22/5/2023 của **viện Pháp y tâm thần trung ương B**, kết luận: ông **G** bị mất trí trong mạch máu (FO1-ICD 10). Từ những căn cứ và lý do nêu trên, bà **L** yêu cầu Tòa án tuyên bố ông **Đỗ Văn G** bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật, để bà **Lương thực h** các giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của ông **G**.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp:

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Bà **Nguyễn Thị L** là vợ của ông **Đỗ Văn G** nên bà **L** có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố ông **Đỗ Văn G** mất năng lực hành vi dân sự. Kết luận giám định của **Viện Pháp y tâm thần trung ương B** xác định ông **Đỗ Văn G** mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên đủ điều kiện tuyên bố ông **Đỗ Văn G** mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Tân Uyên nhận định:

[1] Về tố tụng: yêu cầu về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại **thành phố T** nên căn cứ khoản 2 Điều 35,

điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương.

[2] Về nội dung: căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu đề ngày 28/7/2023, trình bày của đương sự tại phiên họp thể hiện: chồng của bà Nguyễn Thị L là ông Đỗ Văn G, sinh năm 1954 bị bệnh mất trí trong mạch máu nên không thể tự nhận thức và làm chủ hành vi của mình; hiện ông G bị liệt ½ người bên phải, nằm một chỗ, mất ngôn ngữ, mọi sinh hoạt hàng ngày đều do người thân làm thay. Việc ông G bị mất năng lực hành vi dân sự gây khó khăn, cản trở cho quá trình thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của ông G. Vì vậy, bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đỗ Văn G mất năng lực hành vi dân sự.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 646/KL-VPYTW ngày 08/9/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương B đối với ông Đỗ Văn G (sinh năm 1954; nơi cư trú: tổ D, khu phố L, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương). Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

“1. Kết luận:

- Về y học: hiện nay, đương sự bị bệnh mất trí trong bệnh mạch máu (F01- ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: hiện nay, đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Như vậy, yêu cầu của bà Nguyễn Thị L, ý kiến của Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Tân Uyên về việc tuyên bố ông Đỗ Văn G bị mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: người yêu bà Nguyễn Thị L là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Tuyên bố ông Đỗ Văn G, sinh năm 1954; nơi cư trú: tổ D, khu phố L, phường K, thành phố T, tỉnh Bình Dương là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà **Nguyễn Thị L** được miễn lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự.

Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc ngày quyết định được niêm yết công khai theo quy định; Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Tân Uyên có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Dương có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15, ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Dương;
- VKSND tỉnh Bình Dương;
- VKSND thành phố Tân Uyên;
- Chi cục THADS thành phố Tân Uyên;
- Đương sự (7);
- Lưu: văn thư, hồ sơ, 13.

THẨM PHÁN

Lê Thị Hiền

